

více, než že odhlásil provozovanou živnost. Skutkovým zjištěním nižších soudů, že se nestal smluvní p ř e v o d živnosti, tím méně pak převod živnosti s materiáliemi a jinými aktivy, jest dovolací soud vázán. Stejně vyloučili oba nižší soudové úmysl na straně dlužníka Roberta W-a, by složením živnosti, ve které se mu špatně vedlo, poškodil své věřitele. Také tímto skutkovým zjištěním jest dovolací soud vázán, právě tak, jako zjištěním, že dlužník Robert W. v době, kdy živnost odhlásil, neměl jiného jmění než to, že byla živnost na jeho jméno přihlášena. Zcela právem poukazuje odvolací soud k tomu, že jakákoliv exekuce na živnost vedená nebyla by vešla k uspokojení věřitelů, neboť bez finančních obětí se strany věřitelů a bez součinnosti dlužníkovy, ku které by nemohl býti donucen, nebylo by lze očekávati výtěžek z obchodu, který neměl zboží ani pohledávek. K této úvaze byl odvolací soud oprávněn i v rámci tohoto sporu, neboť odporovatelnost jest vyloučena, když se ukáže, že by věřitel nedošel zaplacení, i kdyby právní jednání, jemuž odporuje, nebylo bývalo předsevzato. Vývody dovolatelky, vztahující se k otázce, zda rovná se zlému úmyslu také zaviněná nevědomost, lze ponechati mimo úvahu, neboť schází již první předpoklad pro odporovatelnost, totiž právní jednání, jež by se týkalo jmění dlužníka a poškozovalo věřitele (§ 1 odp. ř.). Na osobu dlužníka, na jeho výdělečnou sílu a schopnost, nelze pohlížeti jako na součástku jeho jmění, na niž by měl věřitel nárok, proto nelze také jeho oprávnění k provozování živnosti ceniti jako předmět, jehož by se nesměl dlužník, byť i v neprospěch věřitelův vzdáti. Není exekučního prostředku, kterým by mohl býti dlužník donucen, aby zase provozoval živnost, kterou složil. Proto neušlo také žalobkyni nic, nač by měla oprávněný nárok a co by mohlo a mělo býti důsledkem její odpůrčí žaloby uvedeno ve stav předešlý. (Viz k tomu: Menzel, Anfechtungsrecht str. 78, Krasnopolski, Anf. R. str. 9.)

Čís. 3744.

Peněžité pohledávky a závazky, vytčené v §u 1 nařízení vlády ze dne 21. dubna 1921, čís. 173 sb. z. a n., nemohou po dobu platnosti tohoto nařízení jakož i dalších nařízení ze dne 19. prosince 1921, čís. 472, ze dne 22. prosince 1922, čís. 377 a ze dne 13. prosince 1923, čís. 236 sb. z. a n., býti soudně vymáhány ani tehdy, byly-li vyloučeny ze soupisu podle §u 2 nařízení vlády republiky čsl. ze dne 7. srpna 1922, čís. 265 sb. z. a n., a platí i ohledně těchto závazků předpisy §§ 2 až 4 nařízení vlády čís. 173 z r. 1921, po příp. čís. 472 z r. 1921.

(Plenární usnesení ze dne 23. dubna 1924, čís. pres. 289/24.)

V rozhodnutí svém ze dne 13. března 1923, R I 173/23, uveřejněném pod čís. 2372 sbírky rozhodnutí ve věcech civilních, pořádané z příkazu předsednictva Nejvyššího soudu, vyslovil Nejvyšší soud názor, že nelze ve smyslu vládního nařízení ze dne 21. dubna 1921, čís. 173 sb. z. a n., přerušiti v poměru k republice rakouské spory, v nichž se jedná o nárocích vyloučených ze soupisu pohledávek a závazků vzniklých v korunách rakousko-uherských mezi věřiteli a dlužníky československými a rakouskými podle vládního nařízení ze dne 7. srpna 1922, čís. 265

sb. z. a n. Ježto vzešly pochyby o správnosti názoru toho vzhledem k později vydanému nařízení ze dne 13. prosince 1923, čís. 236 sb. z. a n. a kromě toho ministerstvo spravedlnosti v přípise poukázalo k tomu, že nebylo úmyslem vlády při vydání nařízení ze dne 7. srpna 1922, čís. 265 sb. z. a n. omeziti přerušení valutových sporů, byla sporná otázka vzhledem ku své důležitosti předložena plenárnímu senátu, jenž odchýlil se od názoru, zastávaného v rozhodnutí R I 173/23, z těchto

d ů v o d ů:

Nařízením vlády republiky Čsl. ze dne 21. dubna 1921, čís. 173 sb. z. a n. stanoveno bylo p o d l e z á k o n a z e d n e 15. d u b n a 1920, čís. 337 sb. z. a n. přerušení všech sporů po příp. exekucí vztahujících se na peněžité závazky na rakousko-uherské koruny s omezením na strany uvedené v odst. a—c a dobu vzniku, pro zbytek roku 1921. Platnost tohoto nařízení pro rok 1922 prodloužena byla s malou změnou nařízením vlády ze dne 19. prosince 1921, čís. 472 sb. z. a n. vydaným taktéž n a z á k l a d ě z á k o n a z e d n e 15. d u b n a 1920 (zmocňovacího). Další doplnění a prodloužení platnosti tohoto nařízení na rok 1923 stalo se nařízením vlády ze dne 22. prosince 1922, čís. 377 sb. z. a n., jež však jako na rozdíl od obou předchozích nařízení bylo vydáno výslovně p o d l e § u 6 z á k o n a z e d n e 30. č e r v n a 1922, čís. 207 sb. z. a n. Rozdíl tento byl příliš nápadný, než by mohl ujíti pozornosti stran i soudů, a bylo proto z tohoto výslovného poukazu pouze na § 6 zákona shora uvedeného usuzováno, že platnost nařízení o přerušení sporů a exekucí, jež ostatně i co do znění odstavce prvního přizpůsobeno bylo § 1 třetímu odstavci zákona, omezena byla pro další dobu na pohledávky, ohledně jichž byl dodatečně zařízen soupis. Tomu nasvědčovalo znění § u 6 zákona (3) vyhrazujícího vládě přerušení sporů a exekucí p r o » t y t o « pohledávky a závazky, jimiž daly se rozuměti jen pohledávky a závazky uvedené v odst. 1, t. j. podrobené soupisu. Pro tento náhled mluvila tudíž zdánlivě jasně citace § u 6 zákona ze dne 30. června 1922, kdežto pro opačný náhled nebylo vůbec opory. Úvaha tato byla rozhodující i pro Nejvyšší soud, jak je patrné z odůvodnění rozhodnutí jeho ze dne 13. března 1923, R I 173/23. Teprve nařízením ze dne 13. prosince 1923, čís. 236 sb. z. a n. projevila vláda republiky Čsl. úmysl odchýlný od původního názoru, jenž aspoň zdánlivě byl vyjádřen v předchozím nařízení citací pouze § 6 zákona čís. 207 z r. 1922, a sice tím, že v nařízení tom, prodlužujícím platnost původních nařízení o přerušení sporů, dovolává se výslovně i zmocňovacího zákona ze dne 15. dubna 1920, čís. 337 sb. z. a n., na základě jehož byla vydána první dvě nařízení. Nehledíc dále k výslovnému sdělení ministerstva spravedlnosti, že nebylo úmyslem vlády republiky Čsl. omeziti přerušení sporů na pohledávky podléhající soupisu podle § u 6 zákona čís. 207 r. 1922 uvážil plenární senát též důsledky plynoucí pro strany oprávněné ze smluv pojišťovacích, jež v důvěře v předpis § u 4 nařízení z 21. dubna 1921, čís. 173 po příp. § 1 nařízení z 19. prosince 1921, čís. 472 sb. z. a n. neuplatnily dosud sporem svých nároků z těchto smluv, a došly by tím případně nenahraditelné újmy z promlčení těchto nároků, kdyby mělo se trvati na zásadě, že nařízení o přerušení sporů

počínaje rokem 1923 nevztahuje se na pohledávky a závazky vyloučené ze soupisu, tudíž i na pohledávky z pojišťovacích soukromých smluv (§ 2 čís. 6 nařízení čís. 265 r. 1922). Z tohoto důvodu je vzítí za jisté, že by zákonodárce, kdyby býval skutečně sledoval úmysl zdánlivě vyplývající z citace pouze §u 6 zákona čís. 207 r. 1922, byl pojal do nařízení ze dne 22. prosince 1922, čís. 377 sb. z. a n. výslovně ustanovení, že platnost nařízení čís. 173 r. 1921 vztahuje se nadále pouze na pohledávky podrobené soupisu, a zabránil tím právní nejistotě jakož i újmě vyplývající z této pro občany našeho státu, již jsou v poměru věřitelů vzhledem k pohledávkám vyloučeným podle §u 2 nařízení čís. 265 r. 1922 ze soupisu. Za těchto okolností není názoru tomu na úkor ani znění §u 6 (3) zákona čís. 207 r. 1922, jehož ustanovení vztahují se podle §u 1 obecně na pohledávky a závazky vzniklé v korunách rakousko-uherských mezi věřiteli a dlužníky československými a cizími (t. j. ne pouze rakouskými), a lze z toho dovoditi, že pokud šlo o dlužníky a věřitele r a k o u s k é, zůstalo v platnosti nařízení čís. 173 r. 1921 výslovně neodvolané.

Čís. 3745.

K založení sudiště §u 99 j. n. stačí jmění jakéhokoliv druhu a jakéhokoliv ceny, jež žalovanému přísluší v tuzemsku v době podání žaloby. I dispoziční právo žalovaného může býtí jměním.

(Rozh. ze dne 23. dubna 1924, R I 275/24.)

Proti žalobě, podané u soudu, dle tvrzení žaloby podle §u 99 j. n. místně příslušného, vznesl žalovaný námitku místní nepřislušnosti, již s o u d p r v é s t o l i c e zamítl, r e k u r s n í s o u d námitce vyhověl a žalobu odmítl. D ů v o d y: Ustanovení §u 99 j. n. předpokládá věc nebo pohledávku, která jest nesporně vlastnictvím žalovaného, pokud se týče žalovaný jest nesporně věřitelem pohledávky, domnělé jmění tvořící. Zde však otázka, zda byl šek ze dne 19. června 1921 na 100.000 marek odevzdán žalobci za účelem krytí jeho pohledávky či za účelem placení a zda skutečně žalobce valutu šeku inkasoval, za koruny čsl. měny vyměnil a na srážku své pohledávky upotřebil a žalovanému vyúčtoval, jak tvrdí žalobce s poukazem na vyúčtování, jsou sporny a nelze je rozhodnouti bez řešení věci samé. Následkem toho již z tohoto důvodu nelze pokládati vklad, jenž jest u bankovní firmy M. S. v Karlových Varech, za pohledávku, tudíž za jmění žalovaného ve smyslu §u 99 j. n., které by zakládalo místní příslušnost dovolaného soudu. Nebylo proto ani zapotřebí, by první stolice řešila otázku domnělého poukazu, pokud se týče vkladu u oné banky. Prvá stolice se úkonu toho podjala, avšak otázku tu po názoru rekursního soudu nerozřešila správně. Že žalovanému 100.000 M nenáleželo, nýbrž že majitelem jeho byl žalobce, který šek bance k opatření inkasa odevzdal, první stolice výslovně vzala za prokázáno a jest to rozhodné. V tomto stavu věci nenastala později žádná změna, vklad nepřešel v majetek žalované strany, žalující